

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17Csp/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119435128
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:6119435128.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zast.: JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom 974 01 Banská Bystrica, Komenského 3, IČO: 45 018 201, proti žalovanému: I. K., rod. D., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX C., D. XXX/X, adresa na doručovanie: XXX XX G., D. M. XXX/X, o zaplatenie 16 528,85 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieta.
Súd žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 5. 11. 2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1191,40 eura (609,43 eura istina, úroky 104,62 eura a úroky 477,35 eura) s príslušenstvom.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 8. 4. 2014 bola medzi veriteľom Poštová banka, a.s. a žalovaným, v právnom postavení dlžníka, uzavretá zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe Zmluvy bol žalovanému poskytnutý zo strany banky úver, a to vo výške 15000,- eur, ktoré finančné prostriedky boli v rovnaký deň pripísané na účet žalovaného. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutej v zmluve.

Dňa 20. 12. 2018 uzavrela Poštová banka, a.s. so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávok, čím je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu.

V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“. V zmysle Obchodných podmienok pre úver, ak sa žalovaný dostal do omeškania s platením splátok, veriteľovi vznikol nárok požadovať od dlžníka - žalovaného, predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Veriteľ si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s Obchodnými podmienkami uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným a to dňa 21. 2. 2017.

V zmysle Obchodných podmienok, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba vo výške 8,90 % ročne.

Žalobca si uplatňuje aj príslušné zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne.

Žalobca sa v konaní domáhal v súlade s Aktuálnym stavom úveru zaplatenia dlžnej istiny spolu s príslušenstvom spočívajúcim v zmluvných úrokoch vo výške 8,90 % ročne, zákonom úroku z omeškania vo výške 5 % ročne a poplatkov, pričom ich výška je kapitalizovaná ku dňu predchádzajúcemu 20. 12.

2018 a od 20. 12. 2018 sa žalobca domáhal zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. Jednotlivé položky sú v tomto dokumente ku dňu predchádzajúcemu 20. 12. 2018 označené ako:

- „Celková istina“ - dlžná istina vo výške 13 324,45 eura,
- „Pohl'. účet - úroky“ - zákonný úrok z omeškania,
- „Pohl'. účet - poplatky“- poplatky v zmysle Sadzobníka poplatkov vo výške 0,00 eur,
- „Úroky na účte ČR“ - zmluvné úroky z omeškania.

Z vyššie uvedených právnych a skutkových dôvodov sa žalobca domáhal zaplatenia:

- dlžnej istiny spočívajúcej v nesplatenej časti poskytnutého úveru vo výške 13 324,45 eura,
- dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúcemu 20. 12. 2018 vo výške 3204,40 eura,
(čo v súčte predstavuje sumu istiny vo výške 16 528,85 eura),
- zmluvného úroku vo výške 8,90 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 13 324,45 eura od 20. 12. 2018 do zaplatenia,
- zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 13 324,45 eura od 20. 12. 2018 do zaplatenia,
- náhrady trov konania.

3. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril a to v podaní doručenom súdu dňa 23. 6. 2020 (č. I. 60 spisu). Vzniesol námietku premičania, pretože nárok požadovaný žalobcom je v celom rozsahu premičaný. Žalobca svoj nárok odvodzuje od zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú mal uzatvoriť s pôvodným veriteľom - Poštovou bankou, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava. Poprel skutočnosť, že by došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere.

Dňa 4. 4. 2014 žalovaný požiadal pôvodného veriteľa o poskytnutie úveru vo výške 20 000,- eur s dobou splácania 10 rokov. Dňa 8. 4. 2014 pôvodný veriteľ návrh na uzatvorenie zmluvy podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka odmietol, pretože neprijal návrh na poskytnutie úveru vo výške 20 000,- eur, ale do listiny uviedol iba sumu 15 000,- eur a súčasne uviedol nové náležitosti, ktoré v čase návrhu na uzatvorenie zmluvy žalovaný nepoznal. Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Vzhľadom na uvedené zmluva o úvere medzi žalovaným a pôvodným veriteľom vôbec nevznikla z nasledujúcich dôvodov:

- žalovaný žiadal o úver vo výške 20 000,- eur so splatnosťou na 10 rokov,
- pôvodný veriteľ žalovanému poskytol finančné prostriedky iba vo výške 15 000,- eur, teda neakceptoval návrh žalovaného,
- okrem zmeny výšky istiny úveru, pôvodný veriteľ do zmluvy uviedol ďalšie náležitosti ako sú výška splátky, termín splátok, výška úrokovej sadzby, termín konečnej splatnosti a pod. (t. j. iné zmeny a dodatky podľa ustanovenia § 44 ods. 2 OZ), ktoré žalovaný pôvodne nenavrhol a po ich doplnení pôvodným veriteľom už nemal možnosť prejaviť s nimi súhlas.

Keďže došlo k odmietnutiu návrhu v dôsledku zmien a výhrad návrhu žalovaného, konanie pôvodného veriteľa je nutné posúdiť ako nový návrh, s ktorým však už žalovaný nemal možnosť prejaviť (ne)súhlas. Z podkladov predložených žalobcom, ako aj z jeho žaloby vyplýva, že finančné prostriedky vo výške 15 000,- EUR boli zaslané na účet žalovaného dňa 8. 4. 2014, teda v deň, kedy pôvodný veriteľ odmietol návrh žalovaného na uzatvorenie zmluvy. Túto skutočnosť žalovaný nepopiera.

Z uvedeného potom vyplýva, že pôvodný veriteľ dňa 8. 4. 2014 odmietol návrh žalovaného na uzatvorenie zmluvy o úvere, pretože neakceptoval navrhovanú výšku úveru a do zmluvy uviedol iné zmeny a dodatky (nové náležitosti ako termín splátky, výška splátky, úroková sadzba a pod.), pričom v ten istý deň poslal žalovanému na účet finančné prostriedky vo výške 15 000,- eur. Teda finančné prostriedky poslal na účet skôr, ako sa žalovaný stihol oboznámiť s prejavom vôle pôvodného veriteľa. K uzatvoreniu zmluvy preto nedošlo, nakoľko nedošlo ani k dohode o základných náležitostiach úverovej zmluvy (t. j. nedošlo k dohode ani o výške úveru).

Keďže nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, konanie pôvodného veriteľa (poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 15 000,- eur na účet žalovaného) je potrebné posúdiť ako plnenie bez právneho dôvodu, pretože neexistoval dôvod na poskytnutie týchto peňažných prostriedkov.

Žalovaný poukázal na odlišnosť medzi tým, kedy je úver bezúročný a bez poplatkov pre absenciu písomnej formy zmluvy a kedy ide o plnenie bez právneho dôvodu.

Pokiaľ zmluva o úvere nemá písomnú formu zmluvy, považuje sa úver za bezúročný a bez poplatkov. O takýto prípad by išlo vtedy, ak by sa veriteľ a dlžník dohodli na podstatných náležitostiach ústne (teda o výške splátky, termíne splatnosti, úroku a pod.), a túto dohodu by následne nepremietli do

písomnej formy. Na druhej strane, ak sa strany nedohodli vôbec na podstatných náležitostiach zmluvy o úvere (teda ani na výške istiny, ktorá sa má poskytnúť), potom k uzatvoreniu zmluvy vôbec nedošlo a nemožno na vec aplikovať sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, pretože tá sa aplikuje iba ak zmluva o spotrebiteľskom úvere vznikla, ale nemá písomnú formu, avšak v tomto prípade nedošlo ani k uzatvoreniu zmluvy, t. j. nestretli sa dva zhodné prejavy vôle (kým jeden prejav vôle smeroval k tomu, aby sa poskytol úver vo výške 20 000,- eur, druhý prejav vôle túto výšku neakceptoval a vymienil si nové údaje o úvere, s ktorými už ale prvý účastník nemal možnosť prejaviť súhlas ani sa s nimi oboznámiť skôr, ako druhý účastník poskytol ním vymienenú výšku finančných prostriedkov na účet prvého účastníka). Sumarizujúc uvedené, poskytnutie finančných prostriedkov na účet žalovaného dňa 8. 4. 2014 je nutné posúdiť ako plnenie bez právneho dôvodu (keďže k uzatvoreniu zmluvy nedošlo).

Na strane žalovaného teda došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa ustanovenia § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

K bezdôvodnému obohateniu došlo dňa 8. 4. 2014, teda právo žalobcu sa premlčalo najneskôr dňa 8. 4. 2017 (v rámci objektívnej premlčacej doby), pričom žaloba bola na súd podaná až dňa 5. 11. 2019. Žalovaný namietol aj aktívnu legitimáciu žalobcu na podanie žaloby. Zmluva o postúpení pohľadávok č. V. nepreukazuje, že žalobca sa stal veriteľom pohľadávky pôvodného veriteľa, ktorá pohľadávka mala vzniknúť dňa 8. 4. 2014 plnením bez právneho dôvodu. Z tejto zmluvy o postúpení nevyplyva, že sa predmetná pohľadávka postúpila. K obligatórnym obsahovým náležitostiam zmluvy o postúpení pohľadávky vedľa vlastného označenia účastníkov (postupcu a postupníka) patrí identifikácia postupovanej pohľadávky, ktorá musí obsahovať riadne označenie dlžníka postupcu a opis pohľadávky čo do jej výšky a skutočností, na ktorých sa zakladá. Postupované pohľadávky musia byť identifikované dostatočne určite tak, aby neboli zameniteľné s inou pohľadávkou postupcu voči tomu istému dlžníkovi a aby medzi zmluvnými stranami nevznikali pochybnosti o tom, aká pohľadávka, ako a kedy bola postúpená. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní je dôvodom na zamietnutie návrhu na začatie konania meritórnym rozhodnutím (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Obdo 72/2013).

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby súd žalobu žalobcu zamietol.

4. Na uvedené podanie písomne reagoval žalobca podaním doručeným súdu dňa 19. 8. 2020 (č. I. 79 spisu). Uviedol, že úver, ktorý bol poskytnutý žalovanému, bol zosplatnený na základe neuhradenia splátky splatnej dňa 25. 11. 2016 a žalobca podal žalobu na okresný súd dňa 30. 10. 2019 (pozn. súdu - uvedené nezodpovedá pravde, žaloba bola doručená dňa 5. 11. 2019, čo vyplýva z podacej pečiatky súdu ako aj potvrdenia o prijatí žaloby z č. I. 44 spisu), tzn. pred uplynutím všeobecnej premlčacej doby v súlade s § 101 a 103 Občianskeho zákonníka.

Podľa žalobcu žalovaný účelovo tvrdí, že nedošlo k uzatvoreniu zmluvy, avšak vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov v obdobných spotrebiteľských sporoch, sú takéto zmluvy pre nedodržanie písomnej formy považované za bezúročné a bezpoplatkové.

Ako vyplýva z Výpisu z úverového účtu, žalovaný ku dňu 18. 12. 2018 uhradil žalobcovi sumu na istine vo výške 1675,55 eura, na úrokoch sumu vo výške 3812,30 eura a na poplatkoch sumu vo výške 74,61 eura, t. j. celkom sumu vo výške 5562,40 eura, a to pri poskytnutej sume úveru vo výške 15 000,- eur, ktorá nie je medzi stranami sporná.

Tvrdenia žalovaného o premlčaní nároku žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia považuje žalobca za účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu si zmluvných povinností žalovaným a splatenia dlžnej sumy úveru. V prípade ak žalovaný mal za to už v čase poskytnutia finančných prostriedkov, že zmluva je neplatná, mal tieto finančné prostriedky vrátiť a nie spotrebovať. V opačnom prípade sa mohol dopustiť trestného činu úverového podvodu tým, že deklaroval právnenému predchodcovi žalobcu splnenie podmienok na poskytnutie úveru, pričom jednou z nich je bez akýchkoľvek pochybností uzatvorenie Zmluvy o úvere. Namietanie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu je irelevantné. Žalobca predložil kompletnú Zmluvu o postúpení pohľadávok Okresnému súdu Banská Bystrica, kde sa táto nachádza v OpP registri tohto súdu pod sp. zn. 1OpP/42/19 spolu so všetkými prílohami. Tieto prílohy okrem iného obsahujú aj identifikáciu postúpenej pohľadávky a označenie dlžníka postupcu. Žalobca nemôže niesť zodpovednosť za to, že Okresný súd Banská Bystrica nepostúpil Okresnému súdu Galanta všetky prílohy žaloby.

5. Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - interný výpis Poštovej banky, a.s. - Aktuálny stav úveru ku dňu 18. 12. 2018, Obchodné podmienky a Všeobecné obchodné podmienky, Oznamenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 2. 1. 2019, Zmluva o postúpení pohľadávok č. V., predpis splátok, výzva na zaplatenie z 21. 2. 2017 a z 8. 8. 2019, Sadzobník poplatkov, ale najmä Zmluva o úvere zo dňa 8. 4. 2014 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Dňa 4. 4. 2014 žalovaný podpísal Zmluvu o úvere (č. I. 37 - 38 spisu) a vyplnil článok 1 a 2 zmluvy. Podľa čl. 2 žiadal poskytnúť úver vo výške 20 000,- eur so splatnosťou 10 rokov, so splatnosťou mesačne do 25. dňa v mesiaci. Článok 3 zmluvy nevyplňal, nakoľko články vyplňané žalovaným sú vpisované ručne, kým článok 3 je vyplnený tlačiarňou, teda bol vyplnený veriteľom - Poštová banka, a.s. veriteľ teda zmluvu vyplnil po podpise zmluvy žalovaným a následne aj veriteľ zmluvu podpísal dňa 8. 4. 2014.

7. Zodpovedá pravde, že veriteľ neposkytol žalovanému úver vo výške 20 000,- eur. Veriteľ po podpise zmluvy žalovaným vyplnil článok 3 zmluvy, z ktorého vyplýva, že poskytuje žalovanému úver 15 000,- eur, úrok 8,9 %, RPMN 9,79 %, priemerná RPMN 13,34 %, splátka 191,- eur mesačne k 25. dňu v mesiaci počnúc 25. 5. 2014 do 25. 4. 2024.

8. Pred podpisom zmluvy o úvere žalovaný nemal žiadne informácie o úvere - výšku úveru, výšku mesačnej splátky, úrok, RPMN, priemerná RPMN. Žalovaný nemal informácie žiadne, teda mu neboli známe žiadne podstatné náležitosti zmluvy.

9. Dňa 8. 4. 2014 právny predchodca žalobcu poskytol na účet žalovaného sumu 15 000,- eur. Podľa vyjadrenia žalobcu, žalovaný splatil žalobcovi celkovo 5562,40 eura.

10. Podľa § 43a ods. 1 OZ, účinného k 8. 4. 2014, Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 44 ods. 2 veta prvá OZ, Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

Podľa § 45 ods. 1 OZ, Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

11. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Táto právna norma účinne bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsensu zmluvných strán.

12. Medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka a.s. a žalovaným teda nedošlo k zhode v prejavoch vôle o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere, keď tieto právny predchodca žalobcu doplnil do zmluvy až dodatočne, t. j. po podpise zmluvy žalovaným. Zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu dňa 8. 4. 2014 schválil úver s inými podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere ako žiadal žalovaný vyplýva, že s návrhom žalovaného na uzavretie zmluvy zo dňa 4. 4. 2014 nesúhlasil, ale tento návrh odmietol a urobil voči žalovanému nový návrh, pretože jeho prejav vôle obsahoval dodatky prijatého návrhu. V konaní však nebolo preukázané, že by žalovaný s týmto novým návrhom súhlasil, že by účastníci písomne uzavreli novú zmluvu o úvere, keď podpis žalovaného na zmluve je zo dňa 4. 4. 2014, pričom v zmysle § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Preto, ak by aj medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere ústnou formou, bola by táto neplatná pre nedodržanie zákonom stanovenej písomnej formy v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Medzi účastníkmi nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, nakoľko tu nedošlo ku zhode v prejavoch vôle o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere. Čerpaním peňažných prostriedkov bez právneho dôvodu na úkor žalobcu sa žalovaný bezdôvodne obohatil, preto je v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný žalobcovi vrátiť všetko, čo od právneho predchodcu žalobcu prijal, nakoľko sumu 15 000,- eur čerpal bez právneho dôvodu. Z aktuálneho stavu úveru mal súd preukázané, že žalovaný vyčerpal sumu 15 000,- eur dňa 8. 4. 2014 a z čerpanej sumy uhradil žalobcovi sumu 5562,40 eura, preto bol povinný vrátiť žalobcovi ešte sumu 9437,60 eura ako rozdiel čerpanej sumy a vrátenej sumy.

13. Podobným prípadom sa tiež zaoberal Krajský súd Banská Bystrica dňa 20. 12. 2018, sp. zn. 11Co/281/2018: „Nakoľko absentuje prijatie návrhu žalobcu na uzavretie úverovej zmluvy zo strany žalovaného, okresný súd správne konštatoval, že k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere medzi žalobcom a žalovaným nedošlo, t. j. predmetnú zmluva vôbec nevznikla. Preto, ak žalobca dňa 31. 10. 2014 previedol na účet žalovaného sumu vo výške 1350,- eur, vznikla žalovanému povinnosť uvedenú sumu vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia. S poukazom na vyššie uvedené okresný súd správne posúdil otázku premlčania nároku žalobcu, keď postupoval podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že dňom 31. 10. 2014 začala plynúť (subjektívna) dvojročná lehota na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia (ktorá uplynula dňa 31. 10. 2016).“

14. Rovnakým prípadom sa zaoberal aj Krajský súd Trnava vo veci pod sp. zn. 9Co/174/2019, v ktorom taktiež išlo o podobný prípad - pôvodný veriteľ Poštová banka, a. s. a žalobca BENCONT COLLECTION, a.s.: „Súd prvej inštancie právne uzavrel, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, nakoľko žalovaná vo svojej žiadosti dňa 28. 11. 2013 navrhla uzavretie zmluvy o úvere, predmetom, ktorej mal byť úver vo výške 10 000,- eur s dobou splácania 10 rokov, avšak právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. v bode 3. Zmluvy o úvere dňa 29. 11. 2013 doplnil ďalšie podstatné náležitosti zmluvy o úvere a to údaj o výške mesačných splátok 167,24 eur, celkovej výške nákladov 8660,07 eura, dátum 1. splátky 15. 12. 2013, dátum konečnej splatnosti 15. 11. 2023, úrokovú sadzbu 13,90 % ročne, priemernú RPMN 13,88 %, RPMN 15,42 %, ktoré v čase podpisu žiadosti právneho predchodcu žalobcu neboli žalovanej známe. Medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka, a.s. a žalovanou teda nedošlo k zhode v prejavoch vôle o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere, keď tieto právny predchodca žalobcu doplnil do zmluvy až dodatočne, t. j. po podpise zmluvy žalovanou. Zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu dňa 29. 11. 2013 schválil úver s inými podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere ako žiadala žalovaná vyplýva, že s návrhom žalovanej na uzavretie zmluvy zo dňa 28. 11. 2013 nesúhlasil, ale tento návrh odmietol a urobil voči žalovanej nový návrh, pretože jeho prejav vôle obsahoval dodatky prijatého návrhu. V konaní však nebolo preukázané, že by žalovaná s týmto novým návrhom súhlasila, že by účastníci písomne uzavreli novú zmluvu o úvere, keď podpis žalovanej na zmluve je zo dňa 28. 11. 2013. Čerpaním peňažných prostriedkov bez právneho dôvodu na úkor žalobcu sa žalovaná bezdôvodne obohatila, preto je v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinná žalobcovi vrátiť všetko, čo od právneho predchodcu žalobcu prijala, nakoľko sumu 10 000,- eur čerpala bez právneho dôvodu.“

15. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, (1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. (2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

16. V danom prípade sa jedná o premlčaciu dobu, nie lehotu, a preto na počítanie konca doby premlčania nie je možné uplatniť § 122 ods. 3 OZ. K uplynutiu premlčacej doby dôjde v posledný deň doby bez ohľadu na to, či posledným dňom je sviatok alebo sobota, či nedeľa. K začatiu plynutia premlčacej doby súd uvádza, že actio nata nastáva vo väčšine prípadov splatnosťou (zročnosťou) dlhu, t. j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením.

17. Ustanovenie § 122 OZ obsahuje výkladové pravidlá na počítanie hmotnoprávných lehôt obsiahnutých najmä v Občianskom zákonníku, ale aj v ostatných občianskoprávných predpisoch patriacich do systému súkromného práva. Tieto pravidlá sa použijú aj na počítanie lehôt na plnenie

záväzkov vzniknutých na základe občianskoprávnych skutočností, ako aj na počítanie lehôt, ktoré sú ustanovené v zmluvách. Soboty, nedele a sviatky nemožno považovať za posledné dni lehôt predovšetkým z praktických dôvodov, ktoré súvisia s hmotnoprávnou povahou lehôt. Preto sa posledný deň lehoty, ktorý by mal pripadnúť na sobotu, nedeľu alebo sviatok posúva na najbližší nasledujúci pracovný deň. Samotný Občiansky zákonník (OZ) rozlišuje pojmy doba a lehota a tieto nie je možné zamieňať, napríklad aj práve v dôsledku uplynutia premlčacej doby. Pokiaľ zákonodarca je nedôsledný v legislatívnej činnosti a nezjednotí používanie právnickej terminológie tak, aby boli tieto odlišnosti odstránené, a pokiaľ zákon stále používa pojmy doba a lehota, je nutné, aby súd takto postupoval, nakoľko nemôže svojou rozhodovacou činnosťou meniť znenie ustanovení zákona a tak nahrádzať činnosť zákonodarcu (súd zákony aplikuje, neprijíma ich v legislatívnom procese). Pridržiavajúc sa citátu Cicera „Argumentum est ratio quae rei dubiae faciat fidem.“ (argument je vysvetlenie, ktoré činí pochybnú vec vierohodnou), pokiaľ OZ upravuje premlčaciu dobu a nie lehotu a jej počítanie nie je upravené priamo v OZ, súd si musí cez analogiu iuris (použitie inej normy, podľa ktorej sa prípad posudzuje, aj keď dispozícia normy naň priamo nedopadá, upravuje však vzťah podobný) pomôcť pri počítaní doby ustanoveniami ZP, ktorý to upravuje v § 37. V teoretickoprávnej rovine sa dobou, na rozdiel od lehoty ako časového priestoru na uplatnenie práva alebo nároku vymedzeného začiatkom a koncom možnosti jeho uplatnenia na súde alebo u právnickej alebo fyzickej osoby, rozumie časové obdobie, v rámci ktorého zákonom ustanovené práva a povinnosti vznikajú a trvajú, alebo na uplynutie ktorého zákon viaže ich zánik.

18. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1. Doby premlčania práva na jeho vydanie a začiatok ich plynutia sú upravené podobne ako pri premlčaní práva na náhradu škody (§ 106). Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. O ich vzájomnom vzťahu pozri vysvetlivky k § 106.

19. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie (pozri vysvetlivky k § 451). Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1.

20. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu, a komu plnil. Bezdôvodné obohatenie získané z absolútne neplatného právneho úkonu vzniká od samého vzniku právneho úkonu. Objektívna premlčacia doba začne teda plynúť už od vzniku takéhoto právneho úkonu. Subjektívna premlčacia doba začne plynúť odvtedy, keď sa oprávnený dozvie, že bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Tieto okolnosti sa oprávnený obvykle dozvie už v čase vzniku absolútne neplatného právneho úkonu, ale môže sa o nich dozvedieť aj neskôr, napríklad keď konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na príslušný právny úkon neschopným (§ 38 ods. 2).

21. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel dňa 8. 4. 2014, kedy jeho právny predchodca plnil žalovanému. V prejednávanom prípade k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby došlo dňa 8. 4. 2016, objektívna premlčacia doba uplynula 8. 4. 2017. Pokiaľ by súd vychádzal z absolútnej neplatnosti zmluvy pre nedodržanie jej formy, premlčacia doba by uplynula rovnako. Žaloba na súd bola podaná až dňa 5. 11. 2019, teda po uplynutí premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ.

22. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, pričom vo veci rozhodol v neprítomnosti strán sporu a to aj napriek účinnosti vyhlášky MS SR č. 24/2021 Z.z., účinnej od 23. 1. 2021 do 28. 2. 2021. Súd v danom prípade poukazuje na to, že premlčanie sa nedá nijako konvalidovať a premlčanú pohľadávku nemožno priznať, pokiaľ sa strana premlčania dovolá. Ak by súd naďalej odročoval pojednávanie aj napriek núdzovému stavu, ktorý v súčasnosti platí na území SR, zbytočne by tak spôsoboval nedôvodné prieťahy v konaní.

23. O nároku žalovaného na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, pričom žalovaný bol v konaní plne úspešný. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Žalovanému však žiadne trovy konania nevznikli, preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.